

Tweede

DSC Zaterdag 19-03-2016

Lang heb ik gearzeld. Lang heb ik gewacht. Vandaar het feit dat dit verslag zo laat is. Getwijfeld of dit verslag mocht gaan over eigenlijk het enige waarover het zou moeten gaan. Hetgeen eigenlijk als enige daadwerkelijk vermeldenswaardig was. Hetgeen zaterdag 19 maart 2016 voor altijd in onze herinnering brandt als de dag waarop het gebeurde. De reden waarom ik na al deze contemplatie alsnog besloot deze gebeurtenis de hoofdrol te geven in onderstaand verslag, is gelegen in het plotsklapse heengaan van niet een, maar zelfs een tweede sportheld.

Natuurlijk moet er over Cruyff geschreven worden. Het fenomeen. Zo bestaan er op de wereld maar weinig. *“Het leven is een stroom zeggen de mensen. Dat klopt. Toen ik laatst tegen de wind in wou spuwen, spooog ik mezelf in het gezicht”*. Ik weet ook niet waarom Cruyff dat zei, en ik weet ook niet waarom ik dat schrijf, maar hij deed, en ik doe, het wel.

Cruyff combineerde 3 talenten:

- Ten eerste kon hij redelijk voetballen. Was hij niet de eerste die buitenkantje rechts aftrapte? Krommer dan de kromste? Ooit zag ik hem, toen hij bij Feyenoord speelde, door consequent 2 tegenstanders gedekt worden. TOT IN ZIJN EIGEN STRAFSCHOPGEBIED AAN TOE. Echt, hij bleef bewust een keertje bij zijn keeper hangen toen zijn team ter aanval trok. En ze konden klaverjassen want zijn bewakers bleven bij hen teneinde elk mogelijk gevaar op voorhand te neutraliseren.
- Ten tweede (en dat schrijf ik nu voor de tweede (3!) keer!!) was hij een goede coach. Hij is de grondlegger van het concept TOTAALVOETBAL. Daarmee trok hij Barcelona uit de drek. Echt, de voetballerij van voor Cruyff is een ander dan daarna. Voor hem deed iedereen zijn ding. Na hem deed iedereen alles. En niet een of twee, maar werkelijk iedereen. En niet een of twee dingen, maar werkelijk alles. En als ik zou willen dat U begreep wat ik daarmee bedoelde, dan had ik het wel beter uitgelegd.
- Maar zijn derde kwaliteit is zijn belangrijkste. Dat is dmv het doen van onzinuitspraken iedereen aan het nadenken krijgen. Daar heb ik persoonlijk de meeste respect voor. Echt, al zijn uitspraken lijken niet wat ze zijn. Er zit altijd een achterdeur of valluik in. Pas bij de vaakste aanhoring denk je te begrijpen wat hij zegt. En zelfs dan, zo kan ik U garanderen, is dat nog helemaal niet gegarandeerd. Al zijn uitspraken zijn multi-uitlegbaar. Wat handig is, want zelfs als je ongelijk hebt heb je nog gelijk. Ter verering zal ik proberen 10 van zijn uitspraken in dit verslag te verwerken. Kijken of U ze vindt.

Nog aanzienlijk belangrijker en groter verlies dan het heengaan van deze voetbalgrootheid schat ik het heengaan van Joost in. Joost is in de schakerij een groter fenomeen dan Cruyff. Das logisch. Want Cruyff kon niet schaken. Alhoewel zijn uitspraak dat je zonder de bal niet kunt winnen (Kijk, das weer een!) wel een diepgaand begrip van schaken impliceert. Ik zal later toelichten waarin Joost zijn onschatbare waarde voor de schaaksport gelegen is, maar laat mij U eerst informeren omtrent de diepdroevige details van zijn heengaan.

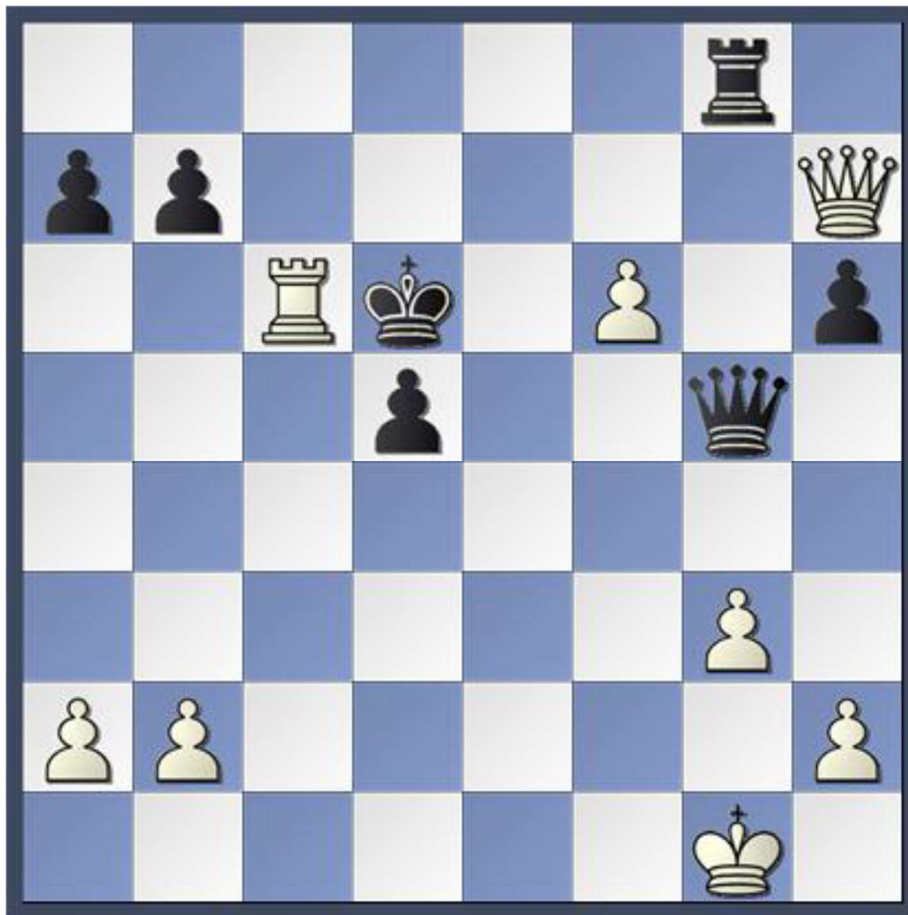
Hij heeft het namelijk zelf gedaan. Echt, helemaal zelf. Ok, op het laatst had hij bij het hoofd-romp scheiden wat hulp nodig. Het was teveel gevraagd hem dit ook nog zelf te laten doen. Kijk, je kunt jezelf een been amputeren (127-hours!). En zolang je nog als breekijzers-fungerende botten hebt kan je als je levend begraven bent, die kist echt wel open krijgen. Van honger omkomen is zolang je nog ledematen hebt, onnodig (Alive!). Maar je eigen hoofd van je romp slaan kan niemand. Daar had hij dus hulp bij geregeld. Dat kan en dat mag. Volgens de officiële Seppuku reglementen is dit gepermitteerd. Ja, inderdaad, Joost heeft zichzelf Gesepuku-ed. Vooral het horizontaal opensnijden van het buikgedeelte, gevolgd door het naar buiten komen van de diverse darmen (Oppassen, Joost, zag daar een potentieel blindedarm infectie ontstaan!!) maakt indruk. Joost hield er bij het begin minutenlang de spanning in. Maar toen hij eenmaal begon, ging hij ook echt los. Wat een darmen....Wat een hoeveelheid!! Welk een massa!! Wij wisten reeds dat Joost een behoorlijke hoeveelheid darmen had. Echt, dat verwacht je met zo'n buik, maar deze hoeveelheden hadden zelfs wij niet verwacht. Ze bleven maar komen. Joost leek zelf ook wel wat verbaasd, al kan zijn verbazingwekkende mimiek ook met de pijn te maken gehad hebben.

Misschien dat dat ook verklaart dat hij bij de hieropvolgende voorgeschreven hartsteek last had van trillende handen. Hij moest echt kracht zetten het toch echt wel scherpe zwaard richting hart te krijgen. Ik weet eigenlijk niet of het gebruik van twee handen reglementair toegestaan is. Zal Nico daar ook verstand van hebben? Het bleef een beetje moeizaam geduw, zo tegen dat zwaard. Dat getob aanschouwend zal zijn onthoofd-assistent overtuigd hebben dat ingrijpen noodzakelijk was. Misschien iets te vroeg deed hij zijn ding. Tsjoobbpp, en daar rolde het hoofd. En nam aldus afstand van de verzamelde bloed-darmen smeersoep. En kon het verzamelde publiek bezig gaan met de geplande nafestiviteiten. Men name gecentreerd rond het consumeren van grote hoeveelheden alcoholica en bespreken van de vele hoogtepunten van zijn carrière.

Joost zijn waarde voor de schakerij is gelegen in hetgeen ook zijn uiteindelijke ondergang werd. Hij is de absolute grootmeester in een fenomeen dat volgens velen de essentie van het schaken is. Niet de briljante aanvals- of verdedigingszet. Niet de vernieuwende strategische stellingsbenadering. Niet het openingsnieuwetje dat nog menig jaren het topschaak op zijn fundamenten doet schudden. Niet het taaie verdedigen van een theoretisch verloren eindspel dat puur op karakter remise gekeept wordt. Nee, we hebben het over een fenomeen dat menig schaker 's nachts wakker houdt. Het spook waartegen geen verdediging te voeren valt. Dat eenieder (de een overigens meer dan de ander, niet iedereen is even talentvol) bespringt en tot radeloze razernij brengt. We hebben het over:

DE BLUNDER!!!

Joost is in blunderen zo goed, dat hij er bijna trots op is. Zijn blunders worden op internationaal niveau bestudeerd. Een boek rond dit thema, zou volledig gevuld kunnen worden met illustrerende voorbeelden van zijn hand. Ik beschouw mezelf ook als behoorlijk deskundig, maar tegen zijn overmacht moet ik het afleggen. En nu hij op zo'n prachtige manier heengegaan is, kunnen we hem alleen eren door zijn laatste blunder te bespreken. Ik durf namelijk de stelling aan dat dit een van zijn hoogtepunten was. Dit toppunt der blunderkunst bevindt zich op een dermate hoog niveau dat we er alleen met ontzag kennis van kunnen nemen.

Romanesco - Duquesnoy

En in deze stelling presteerde Joost het alvorens hij daadwerkelijk seppuku pleegde, zichzelf schaaktechnisch met bc(?) te zelfmoorden. Waarom is dit nu zo'n hoogtepunt in een toch zo omvangrijk oeuvre, hoor ik U vragen. Ik zal proberen dit aan de hand van enige kenmerken te verduidelijken.

- 1: Het negatief effect van de blunder is maximaal. Immers, na mat is het gedaan. De blunder laat mat in 1 toe en ernstiger is in de schaaksport niet denkbaar. Je kunt stukken, torens of dame verliezen. Doorspelen kan en mag. Maar na mat is de partij gedaan. Het is daadwerkelijk Seppuku
- 2: Hij stond gewonnen. Met een(1) zet een totaal gewonnen stelling zo om zeep helpen is knap.
- 3: Het elo-matige krachtverschil was gigantisch. Romanesco had 1378. Joost 1786. Dat ruim 400 punten, hetgeen de statistische kans op verlies onder de 0.01 brengt!
- 3: Het was belangrijk. Immers, extern. Elo-consequenties etc..
- 4: Er was publiek. Zo was het gehele eerste reeds klaar. De winst in de pocket. De ontspanning daar. Ik stond op het punt naar huis te gaan maar besloot (na overleg met Nico en Ad) nog even Joost zijn partijeinde af te wachten. Echt, secondes na dit intermezzo gebeurde hetgeen gebeurde. Hetgeen de stelling dat er maar één moment is dat je op tijd kunt komen. Ben je er niet, dan ben je of te laat, of te vroeg, maar weer eens bekrachtigd.
- 5: Hij (Joost) had nog tijd zat
- 6: Er waren maar 2 (die derde tellen we niet) mogelijkheden. De ene zet wint, de ander verliest. Meer mogelijkheden waren er niet. Nu maakt (vreemd genoeg) de beperkte hoeveelheid mogelijkheden de kans op een fout wel groter. Statistisch gezien dan. Hoe simpeler hoe beter want hoe minder keuze je een speler laat hoe meer kans dat hij het juiste doet. Dit gezegd hebbende geldt natuurlijk hetzelfde andersom. Hoe simpeler hoe beter want hoe minder keuze je een speler laat hoe meer kans dat hij het foute doet. Toch?? Ja, in geen andere sport dan in het schaken geldt: Je gaat het pas zien als je het door hebt!

Nu heb ik in een verslag enkele ronde geleden geschreven over het gebrek aan grootheden in de psycho-sociale sfeer. Grootheden zoals Afstand (dmv Meter), Massa (dmv Kilogram) en Tijd (dmv Seconde) zijn wel voorzien van eenheden, scherp gedefinieerd en algemeen erkend. Altoen schreef ik dat er behoefte was aan een eenheid die de hoeveel schuld die mensen hebben, kwantificeerde. Bijna stond ik op het punt de eenheid Duquesnoy te lanceren (afgekort DQ), dit vanwege het gegeven dat niemand aan meer narigheid schuld heeft dan Joost (heb ik niet ooit geschreven hem ervan te verdenken verantwoordelijkheid te dragen voor het dagelijkse ondergaan van de zon?), maar ik ben nu blij dat niet gedaan te hebben.

Want dit verschaft me hier de gelegenheid zijn naam te gebruiken voor de eenheid van BLUNDEREN. De Blundertechnische omvang van een zet wordt uitgedrukt in Duquesnoy. Bovenstaande blunder is de referentie en heeft een omvang van 100 DQ! Elke andere blunder kan met deze referentie vergeleken en als zodanig gekwantificeerd worden. Ik heb mijn volledige verzameling eigen schaakpartijen geDuquesnoy'd en kwam niet hoger dan een zet in 2008 (die ik hier niet verder zal behandelen om redenen die hieronder nog volgen) van 82 DQ! Op zich een behoorlijke prestatie, maar (en dit zonder arrogantie) ik ben dan ook zeer sterk in het slecht schaken.

Het is natuurlijk mal in een verslag van het eerste zoveel aandacht besteden aan het overlijden van de tweede sportheld (zijnde teamleider van het tweede) deze week. Maar echt, ik heb er lang over nagedacht, maar kon het niet laten. Zulke dingen dienen beschreven te worden. Daar kan geen enkel gebeuren uit het eerste tegenop. En U weet hoe het is. Vaak moet er iets gebeuren voordat er iets gebeurt.

Natuurlijk zou ik U nu kunnen beschrijven hoe wij onze match tegen het stevig verzwakte DSC aanvingen met 3 remises. Sander en Rob maar ook Jeroen namen remises aan van toch belangrijke minder gerate spelers. Ja, wat kan je daar van zeggen. Als je niet ken winnen, moet je zorgen dat je niet verliest. Of zoiets. Van Sander en Robbie hebben we zoiets wel vaker gezien. Jeroen is niet zo'n remiseman. Beetje uit vorm en daarom snel de veiligste haven in? Geen probleem. De tegenstander blijft zwakker dan ons. Maar U weet hoe het is. Het moeilijke van een makkelijke wedstrijd is om een zwakke tegenstander slecht te laten spelen.

Dan zou ik U kunnen aangeven hoe Ad, Nico en ikzelve van belangrijk minder-gerate tegenstanders wonnen. Natuurlijk waren alle drie de winstpartijen schoonheden. Werden er zowel links als rechts offers van ontroerende schoonheid gebracht. Alle drie gingen we op zoek naar de overwinning en kwamen hem vanzelf tegen. Simpel spelen is het mooist. Maar ach, zoiets zien we toch al vaker en serieus. Tegen Joost zijn hoogtepunten kan dat niet op.

En dan zou ik de verliespartijen van Wilbert en Feike kunnen opvoeren. En dit is wel bijzonder, want verliezen doet Feike niet graag en Wilbert bijna nooit. Maar zij hadden de sterkste tegenstanders en we hadden reeds 4,5 punt dus het deed er niet toe. Feike zijn Koreaanse Verdediging bleek een geitenkaas, en tav Wilberst ervaring kan ik alleen maar zeggen: die heb je of die heb je niet.

Ik kan het eigenlijk niet opbrengen andere schaakanalyses te presenteren. Ik wil de aandacht volledig voor Joost zijn drama vrijhouden. Alleen Joost krijgt de eer een stelling in dit verslag gepubliceerd te krijgen. (Wie was het ook alweer die ooit op een externe zaterdag als enige wist te winnen???) Weliswaar postuum, maar daarom niet minder gemeend, wil ik dit korte verslag afsluiten met hem dmv een Haiku te herdenken. Dit vooral vanwege zijn werkelijk prachtige toepasselijkheid. In de hoop dat hij hiermede voor altijd in onze herinnering mag blijven voortleven.

Dikke huisjesslak,
ook jij beklimt de Fuji
- maar langzaam, langzaam.

Issa (1763 - 1828)

HanS